

Studieplan for masterstudium i formgiving, kunst og håndverk (120 studiepoeng)

Studieplan for masterstudium i formgiving, kunst og håndverk bygger på Studieplan for hovedfag i forming. Studieplan for hovedfag i forming ble godkjent i Høgskolestyret 15.05.2000. Studieplan for masterstudium i formgiving, kunst og håndverk ble behandlet i Avdelingsstyret den 20.01.2003. Studieplanen ble godkjent av Styret for Høgskolen i Oslo 27.03.2003. Endring godkjent av Studieutvalget 06.12.2004. Justering godkjent av Avdelingsstyret 26.05.2004. 25.05.2005 og 15.03.2006.

Innledning

Studieplanen danner grunnlaget for et kunstfagdidaktisk studium i en forskningsrelatert kontekst. Det vil si at dialektikken mellom kunstfaglig teori og praksis og pedagogisk teori og praksis står sentralt i studiet og dermed også i valg av forskningsfokus.

Fagområdet har tilknytting til fag og virksomhetsfelt som utvikler kunstfaglig kompetanse innenfor formgiving, kunst og håndverk med perspektiv på samtidens kulturelle ytringsformer. Fagområdet er forankret i teorier, bruksområder, framstillingsformer og materialer knyttet til visuell estetikk. Det legges vekt på utvikling og fornying av visuell kompetanse innen kunstfagområdene.

Masterstudiet vektlegger utviklings- og forskningsperspektivet for fagområdet formgiving, kunst og håndverk, med særskilt fokus på det å produsere viten innen fagfeltet. Endringer i yrkes-, kultur- og samfunnsliv vil alltid gi nye utfordringer og krever fornying av områdets selvforståelse og praksis. Innholdet i studiet defineres ut fra et bredt spekter av spørsmål og utfordringer knyttet til fagdidaktisk virksomhet i og utenfor skolen.

Studiet sikter mot undervisningsstillinger i formgiving, kunst og håndverk i skoleverket og i høgre utdanning, veilederfunksjoner, andre formidlingsoppgaver og egen faglig virksomhet der det er behov for praktisk-estetisk og fagdidaktisk kunnskap på et høyt nivå. Studiet kvalifiserer til å søke forskerutdanning.

Opptakskrav

Søkere til studiet må tilfredsstille ett av disse alternative opptakskravene:

- Bestått bachelorgrad - faglærerutdanning i formgiving, kunst og håndverk, bestått treårig faglærerutdanning i formgiving, kunst og håndverk eller bestått treårig faglærerutdanning i forming og formingsfag.
- Bestått lærerutdanning og, som del av eller i tillegg til denne, bestått formingsfaglig utdanning med et omfang på 60 studiepoeng.
- Bestått bachelorgrad innen visuelle kunstfag og/eller design og i tillegg bestått praktisk-pedagogisk utdanning med et omfang på 60 studiepoeng. I spesielle tilfeller kan kvalifikasjoner som er dokumentert på andre måter også godkjennes i forhold til den kunst-/designfaglige delen av opptakskravet. Søkere med slik kompetanse må dokumentere minst tre faglig juryerte stipendtildelinger, minst fire offentlige innkjøp og minst syv juryerte utstillinger.

Kvoter

Det er satt av en egen opptakskvote på fem studieplasser ("minimum 25 %") for søkere som har oppnådd bachelorgrad. Det gis ikke tilleggspoeng i kvoten.

Rangering

For søkere med bachelorgrad - faglærerutdanning i formgiving, kunst og håndverk, treårig faglærerutdanning i formgiving, kunst og håndverk eller treårig faglærerutdanning i forming og formingsfag beregnes en vektet gjennomsnittskarakter på grunnlag av karakterene fra fordypnings- eller spesialiseringsstudiet (60 sp) og pedagogikk (30 sp).

For søkere med annen lærerutdanning beregnes en vektet gjennomsnittskarakter på grunnlag av karakterer i formingsfaglig utdanning (60 sp) og pedagogikk (30 sp).

For søkere med bachelorgrad innen visuelle kunsthøgskolefag og/eller design beregnes en vektet gjennomsnittskarakter på grunnlag av karakterer i det siste studieåret med visuelle kunsthøgskolefag/design (60 sp) og pedagogikk (30 sp).

I grunnlaget for rangering inngår karakterpoeng og eventuelle tilleggspoeng. Ved poenglikhet skal søkere som tilhører det underrepresenterte kjønn prioriteres først.

Krav til relevant praksis og tilleggsutdanning

Det gis inntil to tilleggspoeng for relevant praksis. Slik praksis kan være:

- pedagogisk virksomhet i en stillingsstørrelse som tilsvarer minimum halv stilling i ett år eller hel stilling i et halvt år;
- kunstnerisk eller håndverksmessig virksomhet som har omfattet juryerte utstillinger, offentlige innkjøp og oppdrag, juryerte stipendtildelinger eller verkstedsvirksomhet. Det kan gis 0,5 poeng pr kategori;
- annen kunsthøgskolefaglig virksomhet i form av kuratorvirksomhet, offentlig formidlingsvirksomhet eller publisert fagteoretisk forfatterskap. Det kan gis 0,5 poeng pr. kategori.

Det gis også inntil to tilleggspoeng for relevant tilleggsutdanning, dvs. utdanning innen fagområder som:

- formgivingsfag, kunst og design og duodji;
- kunsthistorie, designhistorie, arkitektur, kunsthøgskolevitenskap, kultur og idéstudier;
- pedagogikk, spesialpedagogikk og psykologi;
- ex.phil og ex.fac. og filosofi;
- sosiologi, sosialantropologi og utviklingsstudier;
- media og kommunikasjon, film og drama/teatervitenskap;
- litteraturvitenskap og musikkvitenskap.

Det vises for øvrig til forskrift om opptak til masterstudier ved Høgskolen i Oslo.
(Se www.hio.no > For studenter > Regelverk og saksgang.)

Internasjonalisering

Studenter kan ta deler av studiet ved universiteter eller høgskoler i utlandet. Utenlandsstudium som del av masterstudiet må godkjennes av avdelingen. Søknad om utveksling sendes avdelingsadministrasjonen. Utenlandsstudiet godkjennes som en del av studentens norske utdanningsløp etter tid-for-tid-prinsippet.

Mål

Målet med studiet er å videreutvikle studentenes kunnskaps- og erfaringsfelt for praktisk og teoretisk formidlingsarbeid. Studentene skal videreutvikle profesjonell virksomhet og fagkritisk refleksjon i forhold til ulike nasjonale og tverrkulturelle oppgaver i feltet. De skal øke sin kompetanse til planlegging, gjennomføring og vurdering av forsknings- og utviklingsoppgaver (FoU). Studentene skal utvikle sine kunnskaper, ferdigheter og holdninger innenfor de tre hovedområdene i studiet.

Studentene skal kunne dokumentere:

- teoretiske og praktisk-estetiske kunnskaper og ferdigheter på høyt faglig nivå;

- kunnskaper og ferdigheter i å kunne beskrive, analysere, problematisere, legitimere og kritisk vurdere aktuelle oppgaver i undervisning og formidling på fagfeltet;
- kunnskaper og ferdigheter i vurdering og bruk av forskningsorienterte problemstillinger og metoder som er relevante for fagområdet.

Innhold

Studiet består av følgende tre hovedområder:

- Estetikk.
- Fagdidaktikk.
- Vitenskapsteori og forskningsmetode med statistikk.

Hovedområdet *estetikk*

Hovedområdet *estetikk* omhandler kunstfaglig praksis, teori og formidling. Med begrepet kunstfag menes et virksomhetsfelt med tilknytning til visuell kunst, kunsthåndverk, designfag, arkitektur og faglige virksomheter som forbindes med disse. Området vektlegger fagteoretiske spørsmål og refleksjoner over kunstfaglig forsknings- og utviklingsarbeid.

Hovedområdet *fagdidaktikk*

Hovedområdet *fagdidaktikk* er knyttet til fagene formgivning, kunst og håndverk og tar utgangspunkt i kunstfaglig virksomhet som undervisning, læring, formidling og opplevelse. I hovedsak konsentrerer hovedområdet seg om sentrale begreper og temaer og om pedagogiske, didaktiske og fagdidaktiske problemstillinger knyttet til teoridanning, pedagogisk praksis og fornying i fagfeltet. Dialektikken mellom den pedagogiske teori og praksis, og den kunstfaglige teori og praksis er i denne sammenheng sentral.

Hovedområdet *vitenskapsteori og forskningsmetode med statistikk*

Hovedområdet *vitenskapsteori og forskningsmetode med statistikk* belyser fagområdet ut fra filosofiske, historiske, sosiologiske og kunnskapsteoretiske perspektiv. Hovedområdet *anskueliggjør* kunstfagenes egenart som forskningsområde. Metodestudiet presenterer ulike metoder som gyldige for forskningsprosessen. Det legges vekt på reflektert metodebruk i eget FoU-arbeid. Hovedområdet omfatter innføring i bruk av statistikk.

Organisering og arbeidsmåter

Organisering

Masterstudiet i formgivning, kunst og håndverk er et heltidsstudium over to år fordelt over fire semestre. Studiet er organisert i følgende fire tverrfaglige emner:

- Samtidskunstens grunnlagsproblem (20 studiepoeng).
- Fagdidaktikkens grunnlagsproblem (20 studiepoeng).
- Forskningsprosessens grunnlagsproblem (20 studiepoeng).
- Masterarbeidet (60 studiepoeng).

Hvert tverrfaglige emne avsluttes med formell vurdering i form av en eksamen (se avsnittet "Vurdering"). Studiets tre hovedområder (se avsnittet "Innhold", over) ses i sammenheng og er integrert i de fire tverrfaglige emnene som kommer til uttrykk gjennom undervisningen i emne 1, 2 og 3.

Emne 1, *Samtidskunstens grunnlagsproblem (20 studiepoeng)*

Emnet inneholder kunstfagteoretiske, fagdidaktiske og vitenskapsteoretiske perspektiv på samtidens kunst. Sammenhengen mellom emnene understrekes ved at studiet starter opp med et felles praktisk-estetisk prosjekt som utgangspunkt for problematiseringer av mulige fagdidaktiske, forskningsorienterte og visuelle utfordringer i fagfeltet.

Delemner:

- Samtidsperspektiv og paradigmeskifter i estetisk teori og praksis.
- Samtidens fagdidaktiske oppgaver i formidlingsfeltet visuelle kunsthøgskolefag.
- Paradigmer med ulike kunnskapsformer og metoder knyttet til forskning og utviklingsarbeid på kunsthøgskolefeltet.

Emnet omfatter en avsluttende eksamen. Se avsnittet "Vurdering" (under).

Emne 2, Fagdidaktikkens grunnlagsproblem (20 studiepoeng)

Emnet omhandler teorier og spørsmål knyttet til visuelle kunsthøgskolefag som utdanningsområde, undervisningsområde og forsknings- og utviklingsområde.

Delemner:

- Visuell kommunikasjon, framstillingsform og billedinnhold i kunsthøgskolefeltet.
- Fagfeltet formgivning, kunst og håndverk i skolen, beskrivelser og begrunnelser for fagene i et historisk, danningsteoretisk, læreplanteoretisk perspektiv og begrepsutvikling.
- Fagdidaktikkens vitenskapsteoretiske grunnlag.

Emnet omfatter en avsluttende eksamen. Se avsnittet "Vurdering" (under).

Emne 3, Forskningsprosessens grunnlagsproblem (20 studiepoeng)

Emnet vektlegger et analytisk og kritisk perspektiv på utviklingen av forskningsdesign

Delemner:

- Innhold og form i anvendt estetikk.
- Faganalytisk refleksjon og debatt om hvordan formgivning, kunst og håndverk presenteres og framtrer i ulike former, i ulike media og i forhold til ulike målgrupper; fagpolitiske implikasjoner og krav til fornying.
- Valg av problemstilling, teorigrunnlag, data, metoder, analysemåter og dokumentasjonsformer.

Emnet omfatter en avsluttende eksamen. Se avsnittet "Vurdering" (under).

Emne 4, Masterarbeidet (60 studiepoeng)

Emnet består av følgende komponenter:

- *Masteroppgaven.* Dette er et større, selvstendig arbeid der studentene velger og belyser en avgrenset problemstilling. Oppgaven omfatter en skriftlig avhandling og relevant praktisk-estetisk dokumentasjon knyttet til problemstillingen. Dokumentasjonsmåtene kan være forskjellig alt etter oppgavetype og innhold.

Studentene kan velge mellom følgende tre typer masteroppgaver:

- Oppgave med særlig vekt på praktisk-estetisk tilnærming og redegjørelse for oppgavens form, teoretisk bakgrunn, metode og resultat.
 - Oppgave med særlig vekt på teoretisk tilnærming der den praktisk-estetiske komponenten bidrar til å belyse den problemstilling som er teoretisk drøftet.
 - Oppgave med tilnærmet lik vektlegging av den praktisk-estetiske og teoretiske komponenter.
- *Kunsthøgskolefaglig utviklingsarbeid.* I tillegg til den praktisk-estetiske virksomheten som belyser masteroppgavens problemstilling, skal studenten levere annet kunsthøgskolefaglig utviklingsarbeid hvor studenten velger praksisform/er med relevans til, og/eller som viderefører intensjoner i tilknytning til oppgavens problemområde. Det kunsthøgskolefaglige utviklingsarbeidet leveres i slutten av fjerde semester og skal være en del av eksamensutstillingen (se avsnittet "Avsluttende vurdering, under).

- *Utstilling.* Ved avslutning av emne 4 skal den praktisk-estetiske virksomheten som inngår i masteroppgaven og i eget kunstfaglig utviklingsarbeid, presenteres i en utstilling sammen med avhandlingen. Utstillingen skal gi en helhetlig framstilling av oppgavens tema, og er en del av eksamen (se avsnittet "Avsluttende vurdering", under).

Studentene må påregne at arbeidet med masteroppgaven og annet kunstfaglig utviklingsarbeid vil foregå i alle fire semestre i studiet. Slutføring av masteroppgaven og det kunstfaglige arbeidet er lagt til fjerde semester.

Informasjon om avsluttende eksamen i emne 4, se avsnittet "Vurdering" (under).

Tidsfrist for bekreftelse av oppmelding til eksamen og innlevering av masterarbeider

Ved studiestart i emnene vil det i undervisningsplanen bli gitt frister for innlevering av eksamensoppgaven. Studenter som ikke har innfridd arbeidskravene i det aktuelle emnet eller som har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse, vil ikke bli meldt opp til eksamen. Se undervisningsplanen for nærmere informasjon.

Det er automatisk oppmelding til eksamen i alle studiets emner. Til emne 4 må studenten imidlertid bekrefte at hun/han ønsker å avlegge eksamen. Frist for å bekrefte at studenten ønsker å avlegge eksamen i emne 4 er **15. februar**. Skriftlig bekreftelse sendes avdelingsadministrasjonen.

Frist for innlevering av masteroppgaven er **15. april**. Sammen med oppgaven skal det følge et sammendrag på maks. to sider på h.h.v. norsk og engelsk samt bildedokumentasjon fra masterarbeidet og praktiske arbeider som hører til undersøkelsen.

Kunstfaglig arbeid leveres i forbindelse med planlegging og oppsetting av utstillingen.

Til utsatt/ny eksamen gjelder særskilte oppmeldingsfrister. Studenten må selv melde seg opp til slik eksamen. Skriftlig oppmelding sendes avdelingsadministrasjonen.

Arbeidsmåter

Masterstudiet er basert på individuelle studier med aktiv deltagelse i grupper, forelesninger og seminarer. Det legges vekt på både teoretisk og praktisk arbeid som studieform. Obligatoriske kurs og dokumentert oppfølging av faglige opplegg er lagt inn i studiet som arbeidskrav. Studentene har et utstrakt medansvar for opplegg og gjennomføring av eget studium. Høgskolen gir undervisning innenfor sentrale deler av studiet. Studentene må enkeltvis og i organiserte grupper tilegne seg den nødvendige dybde og bredde innenfor emnenes kunnskapsområder. Studentene oppfordres til å organisere grupper med studie- og prosjektsamarbeid der problemområder er beslektete eller andre behov tilsier det.

Veiledning

Generelle retningslinjer

I samarbeid med den enkelte student vil koordinator ved masterstudiet være behjelpelig med å organisere kontakt med veiledere. Koordinatoren drøfter valg av veileder(e) med studentene. Alle studenter skal ha minst én intern veileder. I forhold til studentenes interesser og undersøkelsesfelt kan det i noen tilfeller være ønskelig å benytte to veiledere. Disse går sammen i et veiledningsteam som følger studentens arbeid fram til gjennomført avsluttende vurdering i emne 4, innenfor normert studietid på to år.

I første semester har studenten anledning til å få veiledning av mer generell karakter. Slik veiledning gis av lærerne i masterteamet

Hensikt med veiledningen

Veiledningen skal fremme en faglig dialog mellom student og veileder(e). Veilederne vil bidra til å se alternative innfallsvinkler for å utvikle studentens egen faglige og metodiske referanseramme for oppgaven det arbeides med. Veilederne vil gi faglig støtte innenfor studiets rammer.

Det er studentens ansvar å:

- danne seg en faglig begrunnet oppfatning av egne forutsetninger for masterstudiet;
- avgrense sitt arbeidsområde og spesifisere problemformuleringer i eget forskningsprosjekt;
- orientere seg i det aktuelle forskningsfeltet ved litteraturgjennomgang og skapende virksomhet;
- benytte begreper som er etablert i relevant faglig og forskningsmetodisk litteratur for å planlegge, gjennomføre og vurdere eget arbeid;
- kommunisere veiledningsbehov;
- ta beslutninger om fremdrift.

Veiledningsressurs

Etter gjeldende regler får hver student et fastlagt antall veiledningstimer til disposisjon. All veiledning går av studentens ressursramme. En student som følger ordinær studieprogresjon gjennom fire semester, kan bruke noen flere timer til veiledning i ett semester enn et annet etter avtale med veiledere. En student som ikke benytter sine veiledningstimer, kan ikke forutsette at veilederen har disponibel tid til økt arbeidsinnsats neste semester. Ved utvidet studietid må studenten og veileder(e) i fellesskap avtale og planlegge en disponering av veiledningsressursen.

Dersom eksterne veiledere benyttes, skal den interne veilederen tildeles minst halvparten av ressursen av studentens totale ramme for veiledning.

Innhold i veiledningen

Veiledning kan bl.a. omfatte:

- samtaler mellom student og veileder der en drøfter planlegging og gjennomføring av studiet, valg og avgrensing av emnet for masterarbeidet, studieprogresjon, litteratursøking etc.;
- drøfting og vurdering av det praktiske og det teoretiske arbeidet.

Studenten har et medansvar for gjennomføring av det totale studiet og et ansvar for egen studieprogresjon. Studenten selv forbereder sine samtaler med veileder. Veileder har som oppgave å vurdere progresjon og kvalitet i arbeidet og gi råd om disponering av studietid. Under hele arbeidet skal studenten holde sine veiledere løpende orientert om sin virksomhet og drøfte sitt arbeid med dem.

Obligatorisk tilstedeværelse og arbeidskrav

Obligatorisk tilstedeværelse

Studiet omfatter følgende undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse:

- FoU-seminar for presentasjon, oppfølging og vurdering av oppgaver gitt i emnene.

Sykdom fritar ikke for tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om dette. Studenter som har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse, får ikke anledning til å avlegge eksamen.

Studenter som står i fare for å overskride fraværskvoten, får skriftlig melding om dette.

Arbeidskrav

Innfrielse og godkjenning av arbeidskrav danner forutsetningen for å få avlegge eksamen i hvert emne. Arbeidskrav vurderes av avdelingens vitenskaplige personale. Vurderingsuttrykket er

"Godkjent"/"Ikke godkjent". Arbeidskrav skal være innfridd innen fastsatt(e) frist(er). Gyldig fravær dokumentert ved for eksempel legeattest, fritar ikke for innfrielse av arbeidskrav.

Studenter som på grunn av sykdom eller annen dokumentert gyldig årsak ikke innfrir arbeidskrav innen fristen, kan få forlenget frist. Ny frist for innfrielse av arbeidskrav avtales i hvert enkelt tilfelle med den aktuelle lærer. Studenter som får vurderingen "Ikke godkjent" på hele eller deler av arbeidskravet avtaler selv ny vurdering av det aktuelle arbeidskravet med læreren.

I emnet **Samtidskunstens grunnlagsproblem (20 studiepoeng)** må følgende arbeidskrav være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høgskolen før eksamen i emnet kan avlegges:

- skriftlig oppgave med redegjørelse og beskrivelse av eget undersøkelsesfelt. Visuell dokumentasjon skal være del av oppgaven;
- muntlig drøfting i FoU-seminar basert på studentens skriftlige besvarelse.

I emnet **Fagdidaktikkens grunnlagsproblem (20 studiepoeng)** må følgende arbeidskrav være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høgskolen før eksamen i emnet kan avlegges:

- skriftlig oppgave med beskrivelse av problemstilling, målgruppe og framdriftsplan. Visuell dokumentasjon skal være del av oppgaven;
- muntlig drøfting i FoU-seminar basert på studentens skriftlige besvarelse.

I emnet **Forskningsprosessens grunnlagsproblem (20 studiepoeng)** må følgende arbeidskrav være innfridd av studenten og resultatet godkjent av høgskolen før eksamen i emnet kan avlegges:

- skriftlig oppgave med redegjørelse for teorigrunnlag, metode og fagdidaktiske mål. Visuell dokumentasjon skal være del av oppgaven;
- muntlig drøfting i FoU-seminar basert på studentens skriftlige besvarelse;
- oppgaver i statistikk.

Undervisningsplaner

Undervisningsplan utarbeides med utgangspunkt i studieplanen. Denne gir nærmere informasjon om blant annet krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse i undervisningen, tidspunkt for dette og arbeidskrav. Videre gis det nærmere informasjon om tidspunkt for avsluttende vurdering.

Undervisningsplan deles ut ved semesterets/studiets begynnelse.

Vurdering

Forutsetningen for å kunne avlegge eksamen i emne 1, 2 og 3 er:

- at alle arbeidskrav er innfridd og resultatet er godkjent,
- at studenten ikke har mer enn 20 prosent fravær i undervisnings- og veiledningssituasjoner der det er krav om tilstedeværelse og aktiv deltakelse (se avsnittet "Obligatorisk tilstedeværelse og arbeidskrav", over).

Vurderingen av resultat på eksamen i emne 1, 2 og 3 gjøres av det vitenskaplige personalet.

Forutsetningen for å kunne avlegge eksamen i emne 4 er at emnet 1, 2 og 3 er vurdert til resultat "Bestått".

Høgskolen oppnevner fellessensor og fagsensor, som utgjør eksamenskommisjonen. For å kvalitetssikre vurderingene, sensurerer fellessensor til vanlig flere kandidaters arbeid ved samme eksamen. Fellessensor har en særskilt kompetanse innenfor FoU-arbeid. Fagsensor skal ha høy faglig kompetanse innenfor studentens aktuelle studieområde. Sensorene har ansvar for karakterfastsetting.

Studenter som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger ordinær eksamen i emne 1, 2, 3 eller 4, eller som får vurderingen "Ikke bestått" eller F på slik eksamen i en eller flere av nevnte emner, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen. Utsatt/ny eksamen arrangeres tidlig i påfølgende semester.

Oppmelding til utsatt/ny eksamen gjøres skriftlig. Villkårene for å gå opp til utsatt/ny eksamen er behandlet i *forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Oslo*. Nærmere informasjon om oppmelding til og tidspunkt for utsatt/ny eksamen finnes på nettstedet "Eksamen" på www.hio.no.

Avsluttende vurdering i emne 1, 2 og 3

Det blir arrangert FoU-seminarer for vurdering og oppfølging av eksamensoppgavene i emne 1, 2 og 3.

Eksamen i emne 1 *Samtidskunstens grunnlagsproblem* (20 studiepoeng) omfatter følgende komponent:

- Skriftlig oppgave med basis i studentens valg av eget undersøkelsesfelt.

Eksamen i emne 2 *Fagdidaktikkens grunnlagsproblem* (20 studiepoeng) omfatter følgende komponent:

- Skriftlig oppgave med beskrivelse av problemstilling, målgruppe og framdriftsplan i fagdidaktisk perspektiv.

Eksamen i emne 3 *Forskningsprosessens grunnlagsproblem* (20 studiepoeng) omfatter følgende komponent:

- Skriftlig oppgave med basis i studentens prosjektbeskrivelse med redegjørelse for metode, praksisfelt og didaktiske mål.

Vurderingen av resultat på eksamen i emne 1, 2 og 3 gjøres av det vitenskaplige personalet. Det benyttes en to-delt karakterskala med vurderingsformen "Bestått"/"Ikke bestått". Emne 1, 2 og 3 må være vurdert til "Bestått" før eksamen i emne 4 kan avlegges.

Vurderingen av resultat på eksamen i emne 1, 2 og 3 foretas på grunnlag av følgende kriterier:

- studentens evne til å beskrive, problematisere og drøfte faglige tema og problemområder og begrunne deres relevans for forskning og utviklingsarbeid;
- studentens bruk av innholdet i studiet og selvvalgt litteratur for å belyse det valgte problemområde for videre undersøkelse;
- studentens oversikt over og kunnskaper på sitt valgte studieområde;
- studentens kunnskaper og ferdigheter i å planlegge sin studieprosess; presisere og begrunne sitt problemfelt og sitt valgte utviklings-/forskningsarbeid;
- studentens kunnskaper og ferdigheter i å utforme en prosjektplan for sin utviklings-/forskningsoppgave;
- studentens kunnskaper og kritisk holdning til relevante estetiske, pedagogisk-fagdidaktiske og forskningsmetodiske tema og spørsmål knyttet til selvvalgt prosjekt.

Ved fremstilling til ny eksamen i emne 1, *Samtidskunstens grunnlagsproblem* (20 studiepoeng), avlegger studenten ny skriftlig eksamen. Den skriftlige oppgaven (redegjørelse for valg av eget undersøkelsesfelt) skal være forbedret – for eksempel på grunnlag av begrunnelsen for karakterfastsettingen.

Ved fremstilling til ny eksamen i emne 2, *Fagdidaktikkens grunnlagsproblem* (20 studiepoeng), avlegger studenten ny skriftlig eksamen. Den skriftlige oppgaven (knyttet til studentens individuelle studieplan med beskrivelse av problemstilling, målgruppe og framdriftsplan) skal være forbedret – for eksempel på grunnlag av begrunnelsen for karakterfastsettingen.

Ved fremstilling til ny eksamen i emne 3, *Forskningsprosessens grunnlagsproblem* (20 studiepoeng), avlegger studenten ny skriftlig eksamen. Den skriftlige oppgaven (knyttet til studentens prosjektbeskrivelse med redegjørelse for metode, praksisfelt og didaktiske mål) skal være forbedret – for eksempel på grunnlag av begrunnelsen for karakterfastsettingen.

Utsatt/ny eksamen i emne 1, 2 og 3 avlegges snarest mulig etter at eksamensresultatet er bekjentgjort.

Avsluttende vurdering i emne 4

Eksamen i emne 4 *Masterarbeidet* (60 studiepoeng) omfatter følgende komponenter:

- **Masteroppgave.** Denne skal dokumentere studentens forskningsmessige arbeid. Dokumentasjonen skal inneholde en teoretisk del og en praktisk-estetisk del knyttet til problemstillingen. Masteroppgaven utgjør til sammen 50 prosent av det samlede vurderingsgrunnlaget i emnet. Det gis en delkarakter for denne.
- **Utstilling.** Utstillingen skal gi en helhetlig framstilling av et materiale. Den bygger på masteroppgavens praktisk-estetiske del og annet kunstfaglig utviklingsarbeid. Utstillingen utgjør til sammen 25 prosent av det samlede vurderingsgrunnlaget i emnet. Det gis en delkarakter for denne. Utstillingen regnes som en muntlig eksamen.
- **Muntlig eksamen.** Den muntlige eksamen er basert på drøfting av masterarbeidet og relevant litteratur (fellespensum og selvvalgt pensum). Studentens veileder(e) deltar i muntlig eksamen. En veileder har ansvaret for å sette i gang muntlig eksamen og lede denne i samarbeid med fellessensor. Muntlig eksamen utgjør 25 prosent av det samlede vurderingsgrunnlaget i emnet. Det gis én delkarakter for denne.

Vurdering i emne 4 gjøres av eksterne sensorer. Det benyttes en karakterskala fra A til E for bestått (A er høyeste karakter og E er laveste) og F for ikke bestått. Resultatet fra de tre komponentene i avsluttende vurdering slås sammen til én sluttkarakter som fremkommer på vitnemålet.

I emne 4 kan det klages på karakter for masteroppgaven. Ved slik klage vurderes masteroppgaven (avhandling med praktisk-estetisk arbeid) på nytt. Muntlig eksamen kan ikke påklages. Til muntlig eksamen kan det kun klages på grunnlag av formelle feil.

Vurderingen av resultat på eksamen i emne 4 gjøres på grunnlag av følgende kriterier:

Masteroppgave

Masteroppgaven vurderes på grunnlag av følgende kriterier:

- at den representerer en helhetlig belysning av et avgrenset problemområde;
- at den tilfredsstiller krav til en forskningsmetodisk og en praktisk-estetisk hensiktsmessig arbeidsform;
- at den har en rimelig og balansert disponering av de elementer som inngår i et slikt arbeid der problemformulering, datainnsamling, metodevalg, presentasjon, tolking, drøfting og vurdering av resultater inngår;
- at den representerer stor grad av selvstendighet når det gjelder studentens problemløsning;
- at den har en logisk framstilling og en klar presentasjonsform;
- at den har en avgrenset og presisert problemformulering med avklaring av sentrale begreper;
- at den inneholder drøfting og begrunnelse for valg av metoder og informasjonskilder;
- at den inneholder drøfting av analyse av vesentlige resultater som framkommer gjennom undersøkelsen;
- at den viser selvstendig bruk av teori og analytisk vurdering av stoffet som behandles;
- at den viser reflektert behandling av stoffet i et didaktisk perspektiv;
- at den viser analytisk og redelig bruk av kildematerialet.

Utstilling - kunstfaglig utviklingsarbeid

Utstillingen baseres på eget praktisk-estetisk arbeid og vurderes på grunnlag av hvordan studenten formidler sitt problemområde.

Vurderingskriteriene er:

- at utstillings- og presentasjonsformen gir en helhetlig estetisk framstilling av problemområdet;
- at utstillingen viser kvalifiserte valg, relevant innhold og klar formidlingsform;
- at hensiktsmessige praktisk-estetiske virkemidler er anvendt for å belyse problemområdet;
- at studenten utnytter det gitte utstillingsrommet på en relevant og hensiktsmessig måte;
- at kunnskaper i estetisk teori er satt inn i en relevant innholds- og formkontekst.

Muntlig eksamen

Muntlig eksamen vurderes på grunnlag av følgende kriterier

- studentens evne til drøfting og vurdering av problemstilling, metoder, prosedyrer og resultat;
- studentens bruk av litteratur i masteroppgaven;
- studentens kjennskap til obligatorisk og selvvalgt pensum;
- studentens vurdering og analyse av eget masterarbeid.

Ved fremstilling til ny eksamen i emne 4 Masterarbeidet (60 studiepoeng) avlegges eksamen i alle emnets komponenter. Masteroppgaven og utstilling skal være forbedret - for eksempel på grunnlag av begrunnelsen for karakterfastsettingen. Ny muntlig eksamen gjennomføres.

Pensum

Pensum består av fellespensum og selvvalgt pensum. Fellespensum utgjør omlag 3200 sider. I tillegg legger studentene opp et selvvalgt pensum på omlag 500 sider. Dette pensumet er litteratur som studenten vurderer som særlig relevant for sitt individuelle studium. Denne litteraturen skal hentes utenfor fellespensum. Avsluttende vurdering omfatter fellespensum og selvvalgt pensum.

Litteraturlisten er organisert etter emnene i studieplanen. En del av litteraturen er sentral for flere av områdene i planen. Det er satt tegn ut for hver litteraturhenvisning for å vise områdetilknytning:

Fagdidaktikk: **F**

Estetikk: **E**

Vitenskapsteori: **V**

Metode: **M**

Statistikk: **S**

Litteraturlisten fornyes kontinuerlig i forbindelse med nyttgivelser. Mindre justeringer av pensum godkjennes av studieleder. Litteratur som er tilgjengelig i kompendier er merket *

Emne 1: Samtidskunstens grunnlagsproblem

Birnbaum, D. (1998). Om Norden. In J. Håfström & m.fl (Reds.), *Forsök om konst*. Stockholm: Bonnier Essä. **E, V**.

Bourdieu, P. (1995). *Distinksjonen. En sosiologisk kritikk av dømmekraften*. (pp. 9-130). Oslo: Pax forlag. **V**.

Christensen, P. B. (2000). Pragmatisk æstetik og samtidskunst i undervisningen. I: K. Arvedsen & H. Illeris (Reds.), *Samtidskunst og undervisning* (pp. 133-155). København: Senter for billedpedagogisk forskning. **E, V**.

Engelsen, B. U. (1998). Didaktisk relasjonstenkning - et 20 års jubileum. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 4(5), 240-248. **F**.

Greenberg, C. (2004). Avantgarde og kitsch. I: *Den modernistiske kunsten* (pp. 140-159). Oslo: Pax. **E**.

Greenberg, C. (2004). Kunst efter filosofi. I: *Den modernistiske kunsten* (pp. 1-37). Oslo: Pax. **E**.

Helskog, G. H., & Bratholm, B. (2002). Om veiledende vurdering - refleksjoner i et case. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 2002(4), 322-329. **F, M**.

Illeris, H. (2002). *Billede, pædagogik og magt. Postmoderne optikker i det billedpædagogiske felt*. (pp. 9-72). Fredriksberg: Samfundslitteratur. **F, E, V**.

- Kant, I. (1995). *Kritikk av dømmekraften*. (pp. 13-37; 69-185). Oslo: Pax. **E, V, F.**
- Kjosavik, S. (2004). Kunst og håndverk - et nytt fag, men ble det nytt? I: K. Klette (Red.), *Fag og arbeidsmåter i endring* (pp. 157-169). Oslo: Universitetsforlaget. **F, E.**
- Kjosavik, S., Koch, R. H., Skjeggstad, E., & Aakre, B. M. (2003). *Kunst og håndverk i L97. Nytt fag - ny praksis?* Notodden: Telemarksforskning. **F, E.**
- Kjørup, S. (1996). *Menneskevidenskabene: problemer og traditioner i humanioras videnskabsteori*. (pp. 175-189). Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag. **V.**
- Kjørup, S. (1997). *Forskning og samfund: en grundbog i videnskabsteori*. (pp. 11-38) (2nd ed.). Copenhagen: Gyldendal. **V.**
- Kosuth, J. (1990). Kunst efter filosofi. I: *Skrifter 1966-1990* (pp. 18-47). København: Kunstakademiet. **E, V.**
- Krauss, R. E. (2002). Rutenett. I: *Avantgardens originalitet og andre modernistiske myter* (pp. 7-35). Oslo: Artes - Pax Forlag. **E.**
- Lyotard, J.-F. (1988). Efter det sublime, æstetikens tilstand. I: C. Juhl, E. M. Bukdahl, S. Agacinski & Kunstakademiet (Reds.), *Kunstens og filosofiens værker efter emancipationen* (pp. 101-108). København: Det Kongel. Danske Kunstakademi. **E, V.**
- Lysne, A. (1999). kap. 20 og kap. 21. I: *Karakterer og kompetanse: stridstema i norsk skolehistorie* (pp. 287-289; 300-314). Haslum: AVA forl. Universitetet i Oslo. **F.**
- Mathiesen, S. (1986). Hegels lære om estetikken. I: G. W. F. Hegel (Red.), *Innledning til estetikken* (pp. 119-153). Oslo: Aschehoug. **E, V.**
- Nielsen, F. V. (1997). Den musikpædagogiske forskningsterritorium: Hovedbegreber og distinksjoner i genstandsfeltet. I: F. V. Nielsen, B. Olsson & H. Jørgensen (Reds.), *Nordisk musikkpædagogisk forskning: årbok 1997*. Oslo: Norges musikkhøgskole. **F, E, V.**
- Nordenstam, T. (2000). *Fra kunst til vitenskap: humanvitenskapenes grunnlag i et historisk perspektiv*. (pp. 8-186) (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. **F, E, V.**
- Nyhus, A. (2002). Å lære i dialogisk praksis. I: J. Lundstøl (Red.), *I dannelsens tegn. Profesjonell selvforståelse i arbeid med mennesker* (pp. 119-130). Oslo: Gyldendal akademisk. **F.**
- Panofsky, E. (1980). Ikonografi og ikonologi. I: B. Fausing & P. Larsen (Reds.), *Visuel kommunikation*. (pp. 9-21). København: Medusa. **F, E, V.**
- Rand, G. (1981). *Ulike teoretikers syn på kreativitet*. Oslo: Pedagogisk forskningsinstitutt. **F, E, V.**
- Schaanning, E. (2000). *Modernitetens oppløsning: sentrale skikkelser i etterkrigstidens idéhistorie*. (pp. 1-37) (3. utg.). Oslo: Spartacus. **E, V.**
- Skjervheim, H. (1996). Det instrumentelle mistaket. I: *Deltakar og tilskodar og andre essays* (pp. 260-271). Oslo: Aschehoug. **E, V.**
- Aase, L., Streitlien, Å., Lorentzen, S., & Tarrou, A.-L. H. (1998). *Fagdidaktikk: innføring i fagdidaktikkens forutsetninger og utvikling*. Oslo: Universitetsforlaget. **F, E.**

Ängquist, L. (2000). Kreativitet - et historisk begrep. *Journal of Research in Teachers Education*, 2(3). <http://www.educ.umu.se/presentation/publikationer/lof/2000.html#2000> **F, E, V.**

Ängquist, L. (2000). Vygotskijs kreativitetsbegrep. *Journal of Research in Teachers Education*, 2(3). <http://www.educ.umu.se/presentation/publikationer/lof/2000.html#2000> **F, E, V.**

Emne 2: Kunstfagsdidaktikkens grunnlagsproblem

Alvesson, M., & Sköldbberg, K. (1994). Förbegrepp och teman. I: *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod* (pp. 23-62). Lund: Studentlitteratur. **V, M.**

Bal, M. (1997). Introduction. In *narratology. Introduction to the theory of narrative* (pp. 3-15). Toronto: University of Toronto Press. **E, F, V.**

Barthes, R. (2002). Myter i dag. I: R. Barthes (Red.), *Mytologier* (pp. 165-212). Oslo: De norske bokklubbene. **F, E, V.**

Brewer, R., & Hunter, A. (2006). A Postscript on Postmodernism. In *Foundations of Multimethod Research. Synthesizing Styles* (pp. 151-167). London: Sage. **V, M.**

Fuglestad, O. L. (1997). Pedagogisk feltforskning. I: O. L. Fuglestad (Red.), *Pedagogiske prosessar: empiri - teori - metode* (pp. 149-167). Bergen-Sandviken: Fagbokforlaget. **F, M.**

Gundem, B. B. (1998). *Skolens oppgave og innhold. En studiebok i didaktikk.* (pp. 46-267) (4. utg). Oslo: Universitetsforlaget. **F, V.**

Haynes, D. J. (1995). Teaching Postmodernism. *Art Education*, 48(5), 23-24, 45-51. **E, V.**

Jakobson, R. (1978). Lingvistikk og poetikk. I: A. Helda, P. Bogatyrev & A. Linneberg (Reds.), *Strukturalisme i litteraturvitenskapen* (pp. 119-155). Oslo: Gyldendal. **E, V.**

Kittang, A. (1993). Tekst og tolkning. I: A. Kittang, A. Linneberg, A. Melberg & H. H. Skei (Reds.), *Moderne litteraturteori: en innføring* (pp. 79-106). Oslo: Universitetsforlaget. **E, V.**

Krohg, M. (2005). *G. nr 14. B. nr 52 Sande i Vestfold: et narrativt billedprosjekt.* Oslo: Høgskolen i Oslo. Avdeling for estetiske fag. **F, E, V.**

Krokan, A. (1995). *Forstå statistikk: statistiske metoder for samfunnsfag og humaniora.* Oslo: Kalle forlag. **S.**

Melberg, A. (1993). Poetikk og retorikk i moderne litteraturteori. I: A. Kittang, A. Linneberg, A. Melberg & H. H. Skei (Reds.), *Moderne litteraturteori: en innføring* (pp. 107-128). Oslo: Universitetsforlaget. **E, V.**

Mûkarovský, J. (1978). Estetisk verdi som sosialt faktum. I: A. Helda, P. Bogatyrev & A. Linneberg (Reds.), *Strukturalisme i litteraturvitenskapen* (pp. 66-93). Oslo: Gyldendal. **E, V.**

Mûkarovský, J. (2003). Intensjonalitet og ikke-intensjonalitet i kunsten. I: A. Kittang, A. Linneberg, A. Melberg & H. H. Skei (Reds.), *Moderne litteraturteori: en antologi* (2 ed., pp. 26-56). Oslo: Universitetsforlaget. **E, V.**

Olsen, S. K. (1999). En historie for halvfjerderne, en teori for halvfemserne. Feministisk påvirkning af nutidig kunst. I: J. Wamberg, H. Dam Christensen & A. Michelsen (Reds.), *Kunstteori: positioner i nutidig kunstdebat* (pp. 99-121). Copenhagen Valby: Borgen. **F, E, V.**

Ongstad, S. (2004). Fagdidaktikk som forskningsfelt. I: N. forskningsråd (Red.), *Kunnskapsstatus for forskningsprogrammet KUPP: kunnskapsutvikling i profesjonsutdanning og profesjonsutøving*. Oslo: Norges forskningsråd. **F, E, V.**

Rogg, E. (1998). Pierre Bourdieu: en tidlig brobygger. I: Ø. Nilsen & E. L. o. Fürst (Reds.), *Modernitet - refleksjoner og idébrytninger: en antologi* (pp. 35-59). Oslo: Cappelen akademisk forlag. **V.**

Sheikh, S. (1999). Spillet regler. I: J. Wamberg, H. Dam Christensen & A. Michelsen (Reds.), *Kunstteori: positioner i nutidig kunstdebat* (pp. 361-382). Copenhagen Valby: Borgen. **F, E, V.**

Solvoll, M. A., & Høgskolen i Bodø. (2004). *Profesjon, identitet og autonomi i praksis og teori* (pp. 11-75). Bodø: Høgskolen i Bodø. **F.**

Sonesson, G. (1992). *Bildbetydelser: inledning till bildsemiotiken som vetenskap*. (pp. 77-149). Lund: Studentlitteratur. **E, V.**

Spord Borgen, J. (1995). Formingsfaget i et oppdrags- og dannelsesperspektiv. In B. Tronshart (Ed.), *Formingsfagets egenart* (pp. 44-61). Notodden: Telemarksforskning. **F.**

Steinsholt, K. (2001). It's all right ma (I'm only bleeding). Hverdagslige refleksjoner over barndoms- og barnekulturforskningen. I: O. Marker & U. Palmenfelt (Reds.), *At forske i en bevægelig verden: refleksivitet i barnekulturforskningen*. Tidsskrift for børne- og ungdomskultur ; 43 (pp. 190 s.). Odense: Odense universitetsforlag. **F, V.**

Toft, J. (1999). Tegn og bilde. I: J. Wamberg, H. Dam Christensen & A. Michelsen (Reds.), *Kunstteori: positioner i nutidig kunstdebat* (pp. 275-295). Copenhagen Valby: Borgen. **F, E, V.**

Winther Jørgensen, M., & Phillips, L. (1999). *Diskursanalyse som teori og metode*. (pp. 9-33). Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag/Samfundslitteratur. **V.**

Ytterstad, B. (2002). Mellom barken og veven. I: B. Ytterstad (Red.), *"Løse tråder": en artikkelsamling i etterkant av hovedfagsoppgaven "Rett i garnet"*. HiO-rapport; 2002 nr 17 (pp. 47 s.). Oslo: Høgskolen i Oslo, Avdeling for estetiske fag. **F, E, V.**

Østerud, S. (1998). Relevansen av begrepene "validitet" og "reliabilitet" i kvalitativ forskning. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 1(2), 119-129. **V, M.**

Emne 3: Forskningsprosessens grunnlagsproblem

Arnesen, A. L. (2002). Forskerblikk på blikket i klasserommet. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 6/2002, 460-472. **F, M.**

Aure, V. (1993). *Evalueringsprosjekt for barn og unge: et treårig forsøksprosjekt i regi av Norsk kulturråd og Grunnskolerådet*. (pp. 17-27). Stavanger: Rogalandsforskning. **M.**

Bell, J. (2000). *Introduktion till forskningsmetodik*. (pp. 61-121) (3. utg.). Lund: Studentlitteratur. **M.**

Bø, O. (1995). *FoU-metodikk* (pp. 11-70; 113-129). Oslo: Tano. **M.**

Eisner, E. W. (1982). *Cognition and curriculum: a basis for deciding what to teach*. New York: Longman. **F.**

Halvorsen, K. (2003). *Å forske på samfunnet: en innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. (pp. 80-96) (4. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag. **M.**

Holter, H., & Kalleberg, R. (1996). *Kvalitative metoder i samfunnsforskning*. (pp. 9-25) (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget. **M**.

Jones, M. (1985). Datakilder, datainnsamling og verdisyn. I: B. Dale, W. Martinussen & M. Jones (Reds.), *Metode på tvers: samfunnsvitenskapelige forskningsstrategier som kombinerer metoder og analysenivåer* (pp. 57-80). Trondheim: Tapir. **M, V**.

Koritzinsky, T. (2000). Læreplaner for fag: mål og hovedmomenter. (kap. 9). I: *Pedagogikk og politikk i L97: læreplanens innhold og beslutningsprosessene*. Oslo: Universitetsforlaget. **F**.

Krauss, R. E. (2002). Skulpturen i det utvidete felt. I: *Avantgardens originalitet og andre modernistiske myter* (pp. 35-67). Oslo: Artes - Pax Forlag. **E, V**.

Lather, P. A. (1991). *Getting smart: feminist research and pedagogy with/in the postmodern*. (pp. 1-69; 157-164). New York: Routledge. **F, V, M**.

Silva, B. d., & Wahlberg, V. (1994). Vetenskapsteoretisk grund för kvalitativ metod. I: B. Starrin & P.-G. Svensson (Reds.), *Kvalitativ metod och vetenskapsteori* (pp. 41-65). Lund: Studentlitteratur. **V, M**.

Sontag, S. (2004). Melankolske objekter. I: *Om fotografi*. Oslo: Pax. **F, E**.

Søndergaard, D. M. (2000). Destabiliserende diskursanalyse: vei ind i poststrukturalistisk inspirert empirisk forskning. I: H. Haavind (Red.), *Kjønn og fortolkende metode: metodiske muligheter i kvalitativ forskning* (pp. 60-105). Oslo: Gyldendal akademisk. **V, M**.

Widerberg, K. (2001). *Historien om et kvalitativt forskningsprosjekt: en alternativ lærebok*. (pp. 116-163). Oslo: Universitetsforlaget. **V, M**.

Emne 4 Masterarbeidet

Dale, E. L. (2001). *Om utdanning: klassiske tekster* (pp.231-257). Oslo: Gyldendal akademisk. **F**.

Nordström, G. Z. (2003). *Medier semiotik estetik: begrepp, metoder och kritiska texter*. Jönköping: Jönköping University Press. **E, V, F**.

Stene, M. (1999). *Vitenskapelig forfatterskap: hvordan lykkes med skriftlige studentoppgaver* (pp. 14-53; 71-81). Oslo: Kalle forlag. **V**.

I tillegg til nevnte titler under emne 4 kommer studentenes selvvalgte pensum på 500 sider.

Litteraturliste pr. 15.03.2006.